

El llenguatge

Els sants

L'ús de les lletres majúscules en les inicials de les paraules és un dels aspectes més convencionals del llenguatge i fins i tot de l'escriptura. No hi ha cap criteri establert que compregui tots els casos possibles, i per rigorós i complet que sigui el que cadascú hagi adoptat, tenint en compte que certs mots poden ésser alhora presos com a noms comuns i com a noms propis, no es veurà pas, tard o d'hora, lliure de dubtes, perquè en certes frases aquests noms són de difícil classificació.

Si hom s'atura a examinar les normes tipogràfiques de qualsevol editorial o, simplement, en textos impresos curiosament revisats i es fixa en quins mots hi figuren amb la lletra inicial majúscula i quins amb minúscula, podrà comprovar que n'hi ha molts d'aquests darrers que ell segurament hauria escrit amb majúscula. Un d'aquests mot és, sens dubte, el substantiu sant, que hom convé d'escriure amb minúscula, cosa que motiva, a cops, actituds d'estranyesa i fins i tot de reserva. Són, sens dubte, raons reverencials les que fan dir a algú que sant s'hauria d'assenyalar amb la inicial majúscula, les mateixes raons que havien dut a extrems tan exagerats com el d'escriure amb la inicial majúscula els pronoms febles i fins i tot els termes possessius referits a persones divines. Tractant-se d'aquest cas, doncs, podríem adduir no solament l'acostumada autoritat del Fabra sinó també la de l'evangeli: a les dues edicions catalanes del Nou Testament que tenim presents el mot sant —en els grups sant Joan, sant Mateu etc.— hi figura sistemàticament amb minúscula.

Cal tenir en compte, però, alguns casos excepcionals. En primer lloc, és clar, noms de població i altres topònims: Sant Pere de Ribes, Sant Feliu del Racó, Santa Fe del Montsèny... Després, festivitats i diades: el dia de Sant Joan, la nit de Sant Pere, Sant Vicenç cau en dilluns. Pel que fa a capelles, santuaris, etc, certes frases motiven alguna vacil·lació, el nom d'un sant podent ésser considerat com la denominació de la capella, etc., o com un mer nom d'ell mateix, del titular. Tanmateix, aquests dos exemples de Fabra fixen un criteri general: La capella de Santa Llúcia (capella) i Capella dedicada a sant Pere (dedicar).